

प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : V/20-21/Sanskrit/

प्रतिष्ठान द्वारा भरा जाएगा / To be filled in by Pratishthan

अंकों का विवरण / Details of Marks			
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	परीक्षक के हस्ताक्षर Sign of examiner
संस्कृत / Sanskrit	100		

वस्तुनिष्ठाः प्रश्नाः —

 $10 \times 2 = 20$

प्र.1. 'नीतिशतकम्' इति ग्रन्थस्य रचयिता कः -

(क) कालिदासः

(ख) वरदराजाचार्यः

(ग) कुल्लूक भट्टः

(घ) भर्तृहरिः

प्र.2. नीतिशतकं कीटशं काव्यमस्ति -

(क) गद्यकाव्यम्

(ख) पद्यकाव्यम्

(ग) गद्य-पद्यकाव्यम्

(घ) छन्दःकाव्यम्

प्र.3. उपनिषद् शब्दस्य कोऽर्थः -

(क) महाविद्या

(ख) आत्मविद्या

(ग) संवर्गविद्या

(घ) अग्निविद्या

प्र.4. श्रीमद्भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति -

(क) अष्टादशा

(ख) पञ्चदशा

(ग) द्वादशा

(घ) सप्तदशा

प्र.5. 'साञ्चयोग' इति कस्य अध्यायस्य नाम -

(क) तृतीयस्य

(ख) द्वितीयस्य

(ग) चतुर्थस्य

(घ) पञ्चमस्य

प्र.6. मनुस्मृतेः रचयिता कः -

(क) याज्ञवल्क्यः

(ख) मनुः

(ग) नारदः

(घ) विदुरः

प्र.7. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः रचयिता कः -

(क) भट्टोजिदीक्षितः

(ख) भर्तृहरिः

(ग) वरदराजाचार्यः

(घ) पतञ्जलिः

प्र.8. संस्कृतसाहित्ये किं काव्यम् आदिकाव्यं कथ्यते -

(क) महाभारतम्

(ख) श्रीमद्भगवद्गीता

(ग) भागवतम्

(घ) रामायणम्

प्र.9. कति पदार्थः -

(क) पञ्चपदार्थः

(ख) सप्तपदार्थः

(ग) अष्टपदार्थः

(घ) षट्पदार्थः

प्र.10. ऋग्वेदे मण्डलानां सङ्ख्या का -

(क) एकादश

(ख) द्वादश

(ग) दश

(घ) त्र्योदश

रिक्तस्थानानि पूरयत —

 $10 \times 2 = 20$

प्र.11. पूर्वा सन्ध्यां ----- दर्शनात् ।

प्र.12. अपां समीपे ----- समाहितः ।

प्र.13. आचार्यपुत्रः ----- दश धर्मतः ।

प्र.14. विद्या ----- वीर्यवत्तमाः ।

प्र.15. अभिवादन ----- यशो बलम् ।

प्र.16. दुह्याच्चपच् ----- कृष्वहाम् ।

प्र.17. नमः स्वस्ति ----- योगाच्च ।

प्र.18. माता भूमिः ----- ।

प्र.19. चत्वारि शृङ्गास्त्रयो ----- ।

प्र.20. वासांसि ----- नवानि देही ।

सुमेलितं कुरुत (उपर्युक्तेन अर्थेन सह योजयत) —

 $5 \times 2 = 10$

प्र.21. श्रीकृष्णः ----- कौशलम्

प्र.22. योगः कर्मसु ----- कालिदासः

प्र.23. रघुवंशम् ----- पाञ्चजन्यम्

प्र.24. वेदानाम् ----- अनन्तविजयम्

प्र.25. युधिष्ठिरः ----- सामवेदः

शुद्धम् / अशुद्धं लिखत —

$5 \times 2 = 10$

- प्र.26. साधवः दीनं प्रति दयां कुर्वन्ति ।
 प्र.27. अहं विद्यालयं गच्छति ।
 प्र.28. रामः ग्रन्थौ पठतः ।
 प्र.29. अहम् एकां कन्यां पश्यन्ति ।
 प्र.30. सः पापेन जुगुप्सते ।

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

$5 \times 3 = 15$

- प्र.31. क्रोधात् किं भवति ?
-
-

- प्र.32. सर्वधर्मान् परित्यज्य कस्य शरणं ब्रज ?
-
-

- प्र.33. कति गुणाः ?
-
-

- प्र.34. आत्मनः स्वरूपं श्रीमद्भगवद्गीतायाः कस्मिन् अध्याये वर्णितमर्हत ?
-
-

- प्र.35. गुणसञ्ज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
-
-

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

$5 \times 3 = 15$

- प्र.36. मनुस्मृत्यनुसारं धर्मस्य किं लक्षणं; लिखत ?
-
-

प्र.37. पृथिव्याः किं लक्षणम् ? लिखत ।

प्र.38. कः अमृतत्त्वाय कल्पते ? लिखत ।

प्र.39. 'कर्तृकरणयोस्तुतीया' अस्य सूत्रस्य वृत्तिं लिखत ।

प्र.40. जलस्य किं लक्षणम् ? लिखत ।

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः —

$2 \times 5 = 10$

प्र.41. ब्राह्मणं कुशालं पृच्छेत् क्षत्रबन्धुमनामयम् ।

वैश्यं क्षेमं समागम्य शूद्रमारोग्यमेव च ॥

अस्य पद्यस्य भावार्थं लिखत ?

प्र.42. 'अकथितं च' अस्य सूत्रस्य अर्थसहितवृत्तिं लिखत ।
